Манзура Абжалова

ЭСПЕРАНТО ТИЛИНИ БИЛАСИЗМИ?

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
МИРЗО УЛУҒБЕК номидаги
ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ УНИВЕРСИТЕТИ

Манзура Абжалова

ЭСПЕРАНТО ТИЛИНИ БИЛАСИЗМИ?

Тошкент
"MUMTOZ SO'Z"
2010

Активация Windows

81.8
A16
Абжалова, Манзура Абдурашидовна.
Эсперанто тилини биласизми? М.А.Абжалова; масъул муҳаррир Ҳ.А.Дадабоев; ЎзР олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, М.Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий ун-ти. – Т.: MUMTOZ SO'Z, 2010. – 64 б. – луғат: б. 8.

Ушбу рисолада сунъий тилларнинг юзага келиш сабаби, халқаро сунъий тил – эсперантонинг яратилиш тарихи, имкониятлари, фонетик ва грамматик хусусиятлари баён қилинган. Шунингдек, рисола сўнгида кичик ҳажмли эсперантча-ўзбекча луғат берилган.

Мазкур рисола аспирант-тадқиқотчиларга, магистр ва бакалавриат талабаларига ҳамда шу соҳанинг барча қизиқувчиларига мўлжалланган.

Масъул муҳаррир: ф.ф.д., проф. Ҳ.А.Дадабоев

Тақризчилар: ф.ф.д. З.Холманова,
ф.ф. н. М.Абдураҳмонова

ISBN 978-9943-363-73-1

© Абжалова Манзура, 2010
© "MUMTOZ SO'Z", 2010

СЎЗБОШИ

Сунъий тил яратиш ва уни амалда қўллаш халқаро аҳамиятга эга бўлган масалалардан биридир. Энг қадимги даврларданоқ халқаро тинчлик, ҳамжиҳатликни таъминлаш мақсадида турли тадбирлар амалга оширилиб келмоқда. Миллатлараро тотувликнинг ечими тилларaро бирдамликдир, деган хулосага ҳам келинди. Тилларнинг бирдамлигини юзага келтиришнинг бирдан-бир йўли сифатида табиий тиллар асосида дунё миқёсида қўлланиладиган, дунё аҳлига тушунарли бўлган ёрдамчи тилни яратишга киришилди. Бундай тиллар фанда "сунъий тил" номини олди. Жаҳон тилшунослигида ушбу ёрдамчи тилларни ўрганувчи интерлингвистика соҳаси ҳам ривожлантирилди.

Бугунги кунгача сунъий тиллар муаммоси билан Фрэнсис Бэкон, Ян Каменский, Рене Декарт каби олимлар махсус шуғулланишган. Ҳозирги пайтгача 1000 га яқин сунъий тил борасида яратилган лойиҳа ишлари кузатилган. Яратилган сунъий тиллардан эсперанто тили бир қадар қатъий, аниқ ва фойдаланувчига қулайлиги билан оммалашди. Шу боис тилшунослар ва ўз фойдаланувчиларининг эътиборини торта олди. Натижада бугунги кунга келиб, эсперанто – халқаро сунъий тил мақомини олди. Ҳатто дунёнинг турли бурчакларида икки миллионга яқин фойдаланувчиларига ҳам эга бўлди. Эсперанто тили доирасида жаҳоннинг илғор тилшунослари ва машҳур шахслари томонидан илмий мақолалар, илмий-амалий тадқиқотлар қилинди.

Шуни таъкидлаш жоизки, ўзбек тилшунослигида сунъий тиллар борасидаги тадқиқотлар ҳали яратилмаган. Мазкур рисола шу йўлдаги илк қадамлардан биридир.

Сунъий тил коммуникатив, эмоционал-экспрессив, аккумулятив функциялари жиҳатидан табиий тилнинг ўрнини боса олмаса-да, яратилган воқелик сифатида тадқиқ қилиниши лозимдир.

ф.ф.д., проф. Ҳ.Дадабоев

Активация Windows

Босишга рухсат этилди 23.07.2010.
Қоғоз ўлчами 60х84 1/32. Шартли босма табоғи 4,0.
Нашриёт-ҳисоб табоғи 4,0. Адади 100. Буюртма 22.
Баҳоси келишилган нархда.

"MUMTOZ SO'Z"
масъулияти чекланган жамиятининг
матбаа бўлимида чоп этилди.
Манзил: Тошкент, Навоий кўчаси, 69.
Тел: 241-81-20

Абжалова Манзура Абдурашидовна 1986 йилда Самарқанд вилояти Нуробод шаҳрида таваллуд топган. 2005 йилда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети Ўзбек филологияси факультетига ўқишга кириб, 2009 йилда уни имтиёзли диплом билан битирди ва шу йили ЎзМУ Ўзбек филологияси факультетининг магистранти бўлди. 2008 йилда талабалар фан олимпиадасининг Республика босқичида фахрли 2-ўринни эгаллаган. 2009 йилда Ёш олимлар инновацион танловида илмий лойиҳаси билан иштирок этган.

Илмий мақолалари, жумладан, "Эсперанто нима?", "Ўзбек тилини формаллаштиришда эсперанто тилининг ўрни", "Эсперанто тили ҳақида биласизми?" каби мақолалари эълон қилинган.

ISBN 978-9943-363-73-1
9 789943 363731

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перей